

Ο διάσημος Ελληνοκύπριος καθηγητής της Χειρουργικής Κώστας Φραντζίδης μιλά στην «Ελευθεροτυπία»

ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΑΦΑΙΡΕΘΗ ΧΟΛΗΔΟΧΟΣ ΚΥΣΤΗ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΛΑΠΑΡΟΣΚΟΠΗΣΗΣ

Την περασμένη εβδομάδα ήλθε στην Κύπρο ο συμπατριώτης μας καθηγητής της Χειρουργικής στο Πανεπιστήμιο του Ουϊσκόνσιν δρ Κώστας Φραντζίδης και για πρώτη φορά στην ιστορία της κυπριακής Χειρουργικής αφαίρεσε χοληδόχο κύστη διό της πρωτοποριακής μεθόδου της λαπαροσκοπής. Πρώτα έγιναν τρεις επεμβάσεις στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού την περασμένη Τετάρτη και δύο στην Ιπποκράτειο Κλινική στη Λευκωσία. Σε μια μόνο περίπτωση που διεπιστώθη εμπύημα, αναγκάστηκε να ανοίξει την κοιλία και να χειρουργήσει με τη συμβατική μέθοδο.

Ο καθηγητής δρ Φραντζίδης έκανε διάλεξη στους Λεμεσιανούς γιατρούς την περασμένη Παρασκευή στον Ιατρικό Σύλλογο και καταγοήτευσε τους παρόντες με τα επιστημονικά στοιχεία που έδωσε, την τεχνική, την άρτια παρουσίαση και τα αποτελέσματα της μεθόδου. Απάντησε τελικά σε πληθώρα ερωτήσεων στους συναδέλφους. Είχαμε την ευκαιρία να συνομιλήσουμε με τον καθηγητή για την ιατρική σελίδα της «Ελευθεροτυπίας».

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Φραντζίδη, από πού κατάγεστε; Πείτε μας λίγα λόγια για τους δες σας και τη μετεκπαίδευσή σας προτού φθάσετε στα σημερινά σας επιτεύγματα.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Γεννήθηκα στην Ευρύχου στις 6.11.1950 και μεγάλωσα στη Λεμεσό. Απεφοίτησα από το Β' Γυμνάσιο Λεμεσού. Σπούδασα Ιατρική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών από το 1970 - 1976 κι εργάστηκα στη Β' χειρουργική κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών, αρχικά σαν βοηθός και μετά σαν επιμελητής. Τη μεταπτυχιακή μου εκπαίδευση έκανα στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και μετά πήγα στην Αγγλία όπου εργάστηκα στο Γαστροεντερολογικό Τμήμα του Νοσοκομείου QUEEN MARY στο Λονδίνο μέχρι το 1978. Μετά, από το 1979 - 1982 εργάστηκα στη Β' χειρουργική κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το 1983 πήγα στην Αμερική με υποτροφία για έρευνες στο Χειρουργικό Τμήμα της Ιατρικής Σχολής του Ουϊσκόνσιν. Μετά έγινα βοηθός καθηγητής μέχρι το 1985. Για σύντομο χρονικό διάστημα δηλ. το 1985 - 86 εργάστηκα σε ιδιωτική κλινική στη Λεμεσό και μετά επέστρεψα στην Αμερική στο ίδιο νοσοκομείο και συνεχίζω να εργάζομαι εκεί, αλλά αυτή τη φορά σαν επίκουρος καθηγητής του Χειρουργικού Τμήματος της Ιατρικής Σχολής. Είμαι μέλος της Επιτροπής για ασφάλεια των λέιζερ, μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Κέντρου Έρευνών της Ιατρικής Σχολής του Ουϊσκόνσιν και Ανώτερος Σύμβουλος κλινικής εκπαίδευσης της ίδιας σχολής. Πήρα αρκετές υποτροφίες για έρευνες στην κινητικότητα των εντέρων σε υγιείς και ασθενείς, το ρόλο των προσταγλανδινών στην κινητικότητα των εντέρων και τη χρήση των λέιζερ στις λαπαροσκοπικές επεμβάσεις.

Έχω δημοσιεύσει πολλές επιστημονικές εργασίες σε εξειδικευμένα περιοδικά και έλαβα μέρος σε πολλά συνέ-

δρια με παρουσίαση δικών μου εργασιών. Είμαι παντρεμένος κι έχω δύο παιδιά, μια κόρη κι ένα γιο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πότε άρχισε η μέθοδος της λαπαροσκοπικής αφαίρεσης της χοληδόχου κύστεως;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Τη μέθοδο αυτή άρχισε ο πρωτοπόρος Αμερικανός χειρουργός δρ Ρέντικ πριν δυόμισι χρόνια και μετά από λίγο ενδιαφέρθηκα κι εγώ. Μέχρι τώρα έκανα 106 χοληκοστεκτομές και διευθύνω το Τμήμα Εκπαίδευσης χειρουργών του Ιατρικού Κολλεγίου του Ουϊσκόνσιν. Τώρα εφαρμόζεται η λαπαροσκοπική χοληκοστεκτομή σ' όλα τα πανεπιστημιακά νοσοκομεία της Αμερικής.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Υπάρχουν οποιεσδήποτε αντενδείξεις για την εφαρμογή αυτής της πρωτοπόρας τεχνικής της λαπαροσκοπικής χοληκοστεκτομής;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αρχικά είχαμε προσδιορίσει αρκετές π.χ. παχυσαρκία, προηγούμενες εγχειρήσεις στην κοιλιά λόγω συμφύσεων, προβλήματα άσθματος και καρδιάς. Τώρα τα καταργήσαμε όλα και κάνουμε οποιονδήποτε. Όμως σε περίπτωση επιπλοκών πρέπει να είμαστε σε θέση να ανοίξουμε την κοιλία και να διορθώσουμε την επιπλοκή και να προχωρήσουμε με τη συμβατική μέθοδο. Αντιλαμβάνεσθε λοιπόν ότι οι λαπαροσκοπικές χοληκοστεκτο-

μές πρέπει να γίνονται μόνο από γενικούς χειρουργούς που είναι εξοικειωμένοι και με τις δύο μεθόδους.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Μετά από τόσες εμπειρίες που έχετε μ' αυτή τη μέθοδο, ποια είναι τα πλεονεκτήματά της σε σύγκριση με τη μέθοδο που παραδοσιακά κάναμε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είναι πάρα πολλά. Πρώτα απ' όλα ο ασθενής πηγαίνει στο σπίτι του την ίδια μέρα ή το αργότερο την επομένη χωρίς πόνο κι αρχίζει εργασία σε δύο μέρες, ενώ προηγουμένως έμενε στο νοσοκομείο κλινήρης για 5-6 μέρες και στην εργασία σε 4-6 εβδομάδες. Η τεχνική αυτή δεν αφήνει άσχημες ουλές από τις μικρές τομές ενός εκατοστού, ενώ με τη συμβατική μέθοδο υπάρχει υπαισθησία στην περιοχή της τομής και μεγάλη ουλή. Οι οικονομικές επιβαρύνσεις του κρατικού προϋπολογισμού μειώνονται σημαντικά. Αλλά κι ο ασθενής δε χάνει τις απολαβές του όταν είναι περιορισμένος στο νοσοκομείο ή στο σπίτι του και δεν μπορεί να εργασθεί.

Ο ασθενής κατά τη διάρκεια της εγχείρησης δε χάνει αίμα, επομένως λύεται το πρόβλημα της μεταγγίσης αίματος και μπορεί να τρופεί την ίδια ημέρα. Επίσης δεν έχει πόνο που είναι πολύ σημαντικό για λόγους ψυχολογικούς.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι χρειάζεται ένα νοσοκομείο για να λει-

τουρήσει μια μονάδα λαπαροσκοπικής χοληκοστεκτομής;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πρώτα απ' όλα πρέπει να υπάρχει μια καλά εκπαιδευμένη ομάδα χειρουργών. Χρειάζονται δύο βοηθοί και μια νοσοκόμα. Επίσης ένας τεχνικός για τη λειτουργία των λέιζερ, αν και μπορεί να λειτουργήσει με τη βοήθεια ηλεκτροδιαθεσμίας. Επίσης χρειάζονται μηχανήματα υψηλής τεχνολογίας αξίας περίπου £50 χιλιάδων.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι είδους μηχανήματα είναι αυτά της υψηλής τεχνολογίας;

- ΑΠΑΝΤΗΣΗ:** 1. Μια κάμερα και τηλεοράσεις.
2. Συσκευή για διοχέτευση στην κοιλιακή χώρα διοξειδίου του άνθρακα 8-10 λίτρων.
3. Συσκευή για αναρρόφηση υγρών από την κοιλία.
4. Λαπαροσκόπια κι εργαλεία για την αφαίρεση της χολής.
5. Συσκευή λέιζερ και ηλεκτροδιαθεσμία.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Μπορείτε να μας πείτε λίγα λόγια για την τεχνική αυτής της μεθόδου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Γίνεται πάντοτε με γενική αναισθησία, γιατί δεν ξέρεις τι θα συναντήσεις όταν ανοίξεις και να μεταβάλλεις τη λαπαροσκοπική σε συμβατική μέθοδο. Γίνονται 4 τομές του ενός εκατοστού για εισαγωγή των λαπαροσκοπίων. Τρεις στην περιοχή του σφυαλιού και

μία στην περιοχή του ομφαλού. Μέσω της τομής του ομφαλού εισάγεται μικρό λαπαροσκόπιο, το οποίο συνδέεται με δύο οθόνες τηλεόρασης στη μια παρακολούθησε ο χειρουργός και στην άλλη ο βοηθός του. Στις οθόνες βλέπουμε σε μεγέθυνση την εικόνα των οργάνων και αγγείων κατά είκοσι φορές. Ο χειρουργός απελευθερώνει τη χοληδόχο κύστη από το σφυαλί με τη βοήθεια λέιζερ ή ηλεκτροδιαθεσμίας χωρίς να προκαλείται αιμορραγία. Για την απολίνωση της κυστικής αρτηρίας και του κυστικού πόρου χρησιμοποιούνται ειδικά κλιπς από τιτάνιο που εισάγονται στην κοιλία μέσω ενός τροκάρ. Η χοληδόχος κύστη αφαιρείται μέσω της τομής του ομφαλού. Αν είναι μεγάλη σε όγκο, τότε αφαιρείται το περιεχόμενό της κύστεως και μετά ο σάκος. Η διάρκεια της εγχείρησης διορκεί περίπου δύο ώρες.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Υπάρχουν κίν-

δουνο κατά τη διάρκεια αυτής της επέμβασης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ναι, υπάρχουν. Μπορεί να προζενηθεί αιμάτωμα μετά από διάτρηση ενός οργάνου. Τότε πρέπει να ανοιχθεί η κοιλία και να διορθωθεί οποιαδήποτε επιπλοκή.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς έγινε κατορθωτή η κάθοδός σας στην Κύπρο; Αντιλαμβάνομαι ότι φέρατε μαζί σας όλα τα απαραίτητα μηχανήματα για την επίδειξη της λαπαροσκοπικής χοληκοστεκτομής.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ναι, μου πορείαν όλες τις διευκολύνσεις οι εταιρείες που παράγουν τα μηχανήματα, όπως η εταιρεία STORZ και ETHICON.

Επίσης έφερα μαζί μου και μια νοσοκόμα που είναι ειδικά εκπαιδευμένη σ' αυτού του είδους τις επεμβάσεις.

Με την ευκαιρία θα ήθελα να ευχαριστήσω τους αξίους συναδέλφους μου δρο Ανδρέα Ξηρό και δρο Κώστα Αντωνίου του Νοσοκομείου Λεμεσού και δρο Β. Μακρή και δρο Ευθυμίου της Ιπποκράτειο κλινικής στη Λευκωσία, που με βοήθησαν κατά τη διάρκεια των επεμβάσεων μ' όλο που ανέλαβαν τέτοιο καθήκον για πρώτη φορά.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποια είναι τα άμεσα σχέδιά σας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Επιστρέφω στην Αμερική στο νοσοκομείο όπου εργάζομαι, την Κυριακή, αλλά θα σταματήσω στην Ελλάδα για να παρουσιάσω τη μέθοδο αυτή σε νοσοκομείο στην Αθήνα. Θα επιστρέψω στην Κύπρο τον Ιούνη.

Εκφράζουμε τα συγχαρητήριά μας στον καθηγητή δρο Κώστα Φραντζίδα και του ευχόμαστε πιο πολλές επιτυχίες που φέρουν τιμή και περηφάνεια τόσο στον ίδιο όσο και στην ιδιαίτερη του πατρίδα.

Τελειώνοντας, εκφράζουμε την ευχή και ταυτόχρονα και την επιθυμία πως κάποτε οι κυβερνώντες θα ενδιαφερθούν να αξιοποιήσουν το επιστημονικό δυναμικό που διαθέτουμε στο εξωτερικό και να αποστείλουν κάποιους χειρουργούς για μετεκπαίδευση στην Αμερική, όπου βρίσκεται και διδάσκει ο συμπατριώτης μας καθηγητής Φραντζίδης, για μετεκπαίδευση στην πρωτοπόρα αυτή μέθοδο. Είναι κρίμα να αφήσουμε τέτοιες ευκαιρίες να χάνονται και να μην προσπαθήσουμε να προωθήσουμε τα επιτεύγματα αυτά της χειρουργικής στον τόπο μας. Γιατί θα απολαμβάνουμε σαν Λιός τα πλεονεκτήματά της προόδου της ιατρικής, προκαλώντας λιγότερο πόνο και ταλαιπωρία στον άνθρωπο και με λιγότερα έξοδα στον πολίτη.

Δρ Πέτρος Α. Ζεμινίδης

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΣΥΝΤΕΧΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ζητείται για αγορά παραδalaσσιο συγκρότημα διαμερισμάτων

Η ΠΑΣΥΔΥ ενδιαφέρεται να αγοράσει συγκρότημα διαμερισμάτων δυναμικότητας 30-60 διαμερισμάτων, στις περιοχές Πορταλιμνίου, Πρωταρά, Αγίας Νάπας και επαρχίας Πόφου. Το συγκρότημα να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Διαμερίσματα του ενός και δυο υπνοδωματίων
- Πισίνα
- Καφετηρία/εστιατόριο
- Μίνι Μάρκετ

Το συγκρότημα μπορεί να είναι έτοιμο προς χρήση ή υπό ανέγερση.

Επίσης η ΠΑΣΥΔΥ δέχεται προτάσεις για αγορά γης στις πιο πάνω περιοχές με έκταση τουλάχιστον 10 στρεμμάτων, που να δύνανται να αξιοποιηθεί για παραθεριστικές κατοικίες.

Αποδεκτές θα γίνουν προτάσεις που θα φθάσουν μέχρι το τέλος Απριλίου στη διεύθυνση:

ΠΑΣΥΔΥ
Λεωφ. Δ. Σεβέρη 3
Λευκωσία

Για περισσότερες πληροφορίες απευθύνεστε στον

κ. Α. Δεληγιάννη, τηλ. 441008

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

Είστε ικανός, τίμιος και έμπιστος; Αν είστε, έχουμε την κατάλληλη εργασία για σας και έχει σχέση με αγορές και πωλήσεις περιουσιών.

Θα προτιμηθούν οι έχοντες εμπειρία σε παρόμοιες φύσεως εργασίας. Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να γνωρίζουν πολύ καλά την αγγλική και ελληνική γλώσσα και να έχουν ιδιόκτητο αυτοκίνητο.

Μισθός και προμήθεια αναλόγως πείρας, ηλικίας και προσόντων.

Αποταθείτε γραπτώς στο Τ.Κ. 3290, Λεμεσό, σημειώνοντας και το τηλέφωνό σας ή τηλεφωνήστε στο 05-323609!

Δημοκρατική Λέσχη ΜΕΣΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 & 1ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Προκαλείσθε στον εορτασμό των εθνικών επετείων 25ης Μαρτίου, 1821 και 1ης Απριλίου, 1955 που θα γίνει το Σάββατο, 30 Μαρτίου 1991 στις 7 το βράδυ, στην αίθουσα τελετών της Εκκλησίας Αποστόλου Ανδρέου Μέση Γειτονιά.

Ομιλητής: Ο Γ. Γραμματέας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. ΝΙΚΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ.

Θα ακολουθήσει καλλιτεχνικό πρόγραμμα και δεξίωση.

Από την Επιτροπή Δ.Α. Μ. ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ

Τα εθνικόφρονα σωματεία Διγενής Μοσφιλωτής λαμβάνουν την τιμή να σας προσκαλέσουν να τιμήσετε με την παρουσία σας την εθνική εορτή της 25ης Μαρτίου και 1ης Απριλίου που θα γίνει στο σωματείο μας το Σάββατο 30.3.91 και ώρα 8.00 μ.μ.

Ομιλητής ο αγωνιστής Νίκος Κόσιη.

Θα ακολουθήσει καλλιτεχνικό πρόγραμμα με πατριωτικό δράμα, ποιήματα και χορούς.

ΕΚ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΟΦΡΟΝΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΔΙΓΕΝΗΣ ΜΟΣΦΙΛΩΤΗΣ

Οι εθνικές επέτειοι στον ΑΧΙΛΛΕΑ ΚΑΪ ΜΑΚΛΙΟΥ

Το σωματείο Αχιλλέας Καϊμακλίου οργανώνει εκδήλωση για τις εθνικές επετείους της 25ης Μαρτίου και της 1ης Απριλίου, την Παρασκευή, 29 Μαρτίου και ώρα 8.15 μ.μ. στο οίκημά του.

Ομιλητής ο δρ Κώστας Χατζηστεφάνου.